

Alena Pauličková: Dane z príjmov od 1. 1. 2000, Vybrané kapitoly s vysvetlivkami a poznámkami

EUROUNION spol. s r.o., Bratislava 2000, ISBN 80-88984-14-9

Ivana Pařízková*

Tato monografie vychází jako první vydání, jejíž zpracování se opírá o dlouholeté odborné a vědecké výsledky autorky, a jako taková zprostředkovává rozsáhlé teoretické ale i praktické znalosti z oboru finančního práva. Autorka si zvolila téma specializované, rozsáhlé a náročné především na množství právních předpisů a literatury. Je možné konstatovat, že aktuálnost dané problematiky vychází jednak z rozsáhlé demokratizace ve všech oblastech společenského života v posledních letech a jednak určování daňových povinností je z hlediska svého významu a svého místa v právním pořádku nepochybně jedním z hlavních problémů celé sféry veřejného práva. Téma, které si autorka zvolila je svým zaměřením úzce specializované a v současné době jak sama uvádí velmi aktuální vzhledem k tomu, že s institutem zdaňování příjmů se setkává každý dnes a denně. V celkovém kontextu tato publikace by měla sloužit jako základní vodítko právnícké, ale i neprávnícké veřejnosti v orientaci v této komplikované problematice a jak sama autorka uvádí publikační činnost většiny autorů se zaměřuje pouze na komentáře k platné právní úpravě a na řešení jednotlivých konkrétních případů a nikoli na monografické práce učebnicového charakteru. Sama se o takovéto vyvážené dílo pokusila se snahou prezentovat zde i své dřívější praktické zkušenosti.

Publikace je kromě úvodu a závěru rozdělena do tří obsahových částí, v jejichž rámci je monografie dále podrobněji členěna na jednotlivé kapitoly. Přínosem pro práci je i slovník použitých pojmů a přehledná příloha obsahující jednotlivé odpisové skupiny.

První část práce je věnována daním a jejich právní úpravě, kde se autorka jednak zabývá pojmem „daň“ a jejich významem, funkcemi daní a po té jednotlivými konstrukčními prvky daní. Dále autorka plynule popsala průběh daňové reformy a to počínaje rokem 1927 až ke stávající podobě daňové soustavy tzn. reforma provedená v roce 1992, která je zachována do dneška. Druhá část nesoucí název „Právní úprava zdaňování příjmů v Slovenskej republike“ pojednává nej-

prve o stávající podobě právní úpravy daně z příjmů, tzn. konstrukce tohoto zákona a jeho vnitřní struktury a posléze první kapitola popisuje již jednotlivé instituty daně z příjmů fyzických osob – daňové subjekty, předmět daně, základu daně a daňové sazby. Druhá kapitola této části charakterizuje daň z příjmů právnických osob zpracovaná ve stejném duchu jako kapitola předcházející a další část podrobně pojednává o společných ustanoveních týkajících se zdaňování příjmů jak fyzických tak i právnických osob se zaměřením především na okruh zdrojů příjmů, na výdaje (náklady) uznatelné a ty které nelze uplatnit jako výdaj (náklad). Posléze ještě pozornost autorky byla zaměřena jednak na odpisy hmotného a nehmotného majetku, na ustanovení § § 35,36 slevy na dani a zvláštní sazba daně. Kapitola završuje vybíráním a placením daní z příjmů a upozorněním na některé další právní předpisy na úseku zdaňování příjmů. Přínosem práce je část třetí zaměřená na aktuální otázky zdaňování příjmů a to jednak v tuzemsku a v zahraničí, kde se autorka zabývá paušální daní v Rakousku, Maďarsku, Bulharsku, Polsku a na Slovensku a dále ještě uplatňuje své poznatky z praxe, kde se zmiňuje o vybraných problémech při uplatňování zdaňování příjmů. Závěr práce nastiňuje některé aspekty daňových úniků, popisuje daňové ráje a v celkovém kontextu autorka provádí hodnocení dané problematiky, které jak sama tvrdí je ve stádiu růstu.

Z obsahu i způsobu zpracování je patrné, že se autorka snažila o komplexní a přitom přehledné zprostředkování problematiky, přičemž ji zpracovala tak, že publikace je srozumitelná jednak pro představitele právní teorie, ale i pro společenskou praxi.

Představovaná monografie jako celek působí vyváženě, je teoreticky velmi cenná, ze způsobu psaní vyplývá že autorka má značný zájem a znalost předmětné problematiky. Po zhodnocení všech faktorů lze předpokládat, že tato publikace bude sloužit nejen studentům, ale i široké veřejnosti.

* JUDr. Ivana Pařízková, Ph.D., Katedra správní vědy, správního práva a finančního práva Právnícké fakulty Masarykovy univerzity, Brno